

INVESTIČNÁ STRATÉGIA

**pre finančné nástroje implementované
v rámci Integrovaného regionálneho
operačného programu 2014 – 2020**

Tento dokument (ďalej len „Investičná stratégia“) predstavuje Investičnú stratégiu pre implementáciu finančných nástrojov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 (ďalej len „IROP“) prostredníctvom spoločností Slovak Investment Holding, a.s. (ďalej len „SIH“) a SZRB Asset Management, a.s. (ďalej len „SZRBAM“)

Investičná stratégia navrhuje viacero druhov finančných nástrojov pre financovanie projektov realizovateľných rôznou formou.

1. Úvod

Prostriedky alokované na finančné nástroje implementované cez SIH a SZRBAM majú za úlohu prispieť k realizácii dlhodobých investičných projektov v rámci národných investičných priorít SR a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania štátneho rozpočtu.

Dňa 18.12.2014 schválila Európska komisia IROP. Finančné nástroje implementované v rámci IROP budú slúžiť na vyplňanie medzier na národnej úrovni, s dôrazom na príspevok k zlepšeniu kvality života a zabezpečeniu udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodárstvo, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. Investície do projektov v oblasti rozvoja regiónov by okrem vytvorenia hospodárstva založeného na vyššej konkurencieschopnosti mali prispieť aj k podpore hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť na regionálnej a subregionálnej úrovni.

Podpora finančných nástrojov v rámci IROP vychádza z Hodnotenia ex-ante pre finančné nástroje, pripraveného v spolupráci s Európskou investičnou bankou. Implementácia finančných nástrojov v rámci IROP tvorí organickú súčasť vyčleneného celkového rozpočtu a má prispieť k dosiahnutiu cieľov Operačného programu.

2. Východiská Investičnej stratégie

Slabé perspektívy hospodárskeho rastu v súčasnej krehkej makroekonomickej situácii v EÚ nepodporujú výraznejšie oživenie ekonomickej aktivity na Slovensku. Dôsledkom nižšej dynamiky rastu domácej ekonomiky Slovenská republika spomalila aj v procese ekonomickej konvergenencie a približovaniu sa životnej úrovne krajín EÚ 15.

Pretrvávajúca neistota ohľadom prekonania nepriaznivej ekonomickej situácie v EÚ posilňuje averziu voči investičnému riziku a zhoršuje podmienky financovania investičných projektov. Napriek vysokej úrovni likvidity v bankovom sektore a monetárnym stimulom Európskej centrálnej banky pretrváva štrukturálny problém na finančnom trhu vo forme prebytku krátkodobých finančných zdrojov oproti relatívnemu nedostatku dlhodobého kapitálu. Nedostatočne rozvinuté domáce kapitálové trhy nedokážu efektívne preklenúť časový nesúlad medzi ponukou

krátkodobej likvidity a dopytom po dlhodobých investičných zdrojoch, dôsledkom čoho ostáva množstvo financií nevyužitých pre hospodársky rast.

Verejné investície vykazujú obdobné nepriaznivé tendencie. Na jednej strane existuje výrazná potreba investovať do zvyšovania konkurencieschopnosti a kvality života v regiónoch SR; na druhej strane však súčasný trend konsolidácie verejných financií poskytuje iba obmedzený priestor na uskutočňovanie verejných investícií podporujúcich hospodársky rast.

Oblasti pokryté IROP sú kľúčové v tom, že zabezpečenie rozvoja regiónov a subregiónov a zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva, napomáhajúc sociálnej inklúzii, sú základnými faktormi pre ekonomický rozvoj a zvyšovanie zamestnanosti.

Udržiavanie a zvýšenie kvality života obyvateľov SR je rozsiahly, finančne i technicky náročný proces. Podobne ako pri verejných investíciách všeobecne, aj tu platí, že investície do zvýšenia kvality života v podmienkach Slovenskej republiky sú silne závislé od zdrojov z fondov EÚ. Investície do projektov v relevantných oblastiach a podpora efektívneho a udržateľného poskytovania verejných statkov a služieb zabezpečovaných z subregiónalnej a regionálnej úrovne a efektívneho využitia vnútorných zdrojov regiónov v rámci Investičnej stratégie sú vzhľadom na preukázateľné multiplikačné efekty nástrojom na podporu hospodárskeho rastu, tvorby nových pracovných miest a zvyšovania konkurencieschopnosti SR a jeho regiónov.

3. Poslanie a ciele

Poslaním finančných nástrojov implementovaných v rámci IROP je podporovať poskytovanie finančných prostriedkov pre investície do zveľaďovania kvality života na Slovensku.

Nosným cieľom finančných nástrojov v rámci IROP je zlepšenie prístupu k finančným zdrojom pre investičné projekty v rámci regionálneho rozvoja na Slovensku, a to prostredníctvom používania návratných finančných nástrojov, ako sú úvery a záruky. Zlepšenie prístupu k investičným zdrojom by malo pomôcť odstrániť kľúčové úzke miesta v rozvoji regiónov SR a prispieť k budovaniu ich konkurencieschopnosti.

Finančné nástroje implementované v rámci IROP majú za cieľ podporiť rast kvality života a taktiež prispieť k rozvíjaniu objektívnych podmienok udržania, respektívne postupného zvyšovania kvality života vo vybraných oblastiach na území SR, a tak prispieť k zabezpečeniu vhodných podmienok pre život obyvateľov na Slovensku.

4. Postavenie finančných nástrojov

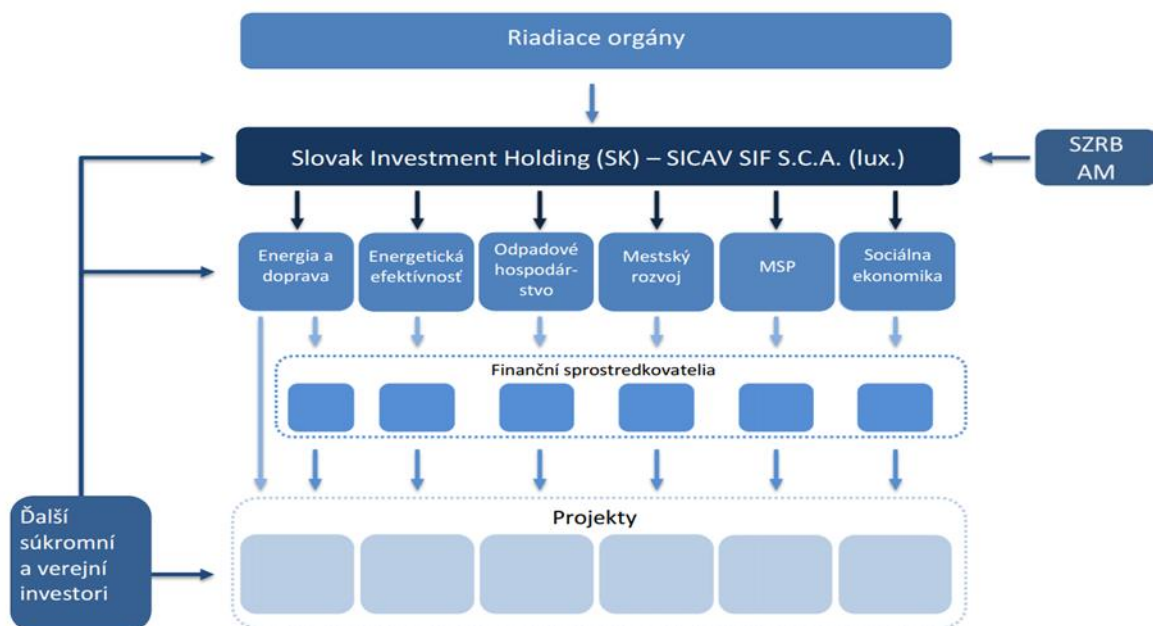
Na rozdiel od grantov poskytovaných z EŠIF predstavujú finančné nástroje návratnú formu pomoci, ktorá minimalizuje zásahy do fungovania trhu a zabraňuje tak jeho deformácii.

Implementácia finančných nástrojov definovaných v rámci EŠIF v programovom období 2014 – 2020 bola zverená spoločnostiam SIH a SZRBAM, ktoré pôsobia ako

fond fondov, respektíve jeho správca sústreďujúci špecifické znalosti, know-how a kapacity potrebné pre komplexnú správu a efektívne riadenie implementácie finančných nástrojov. Samotná fondová štruktúra SIH zastrešuje viacero tematicky (t.j. podľa zamerania operačných programov) a produktovo (t.j. podľa finančných nástrojov) vymedzených fondov a podfondov, pričom SIH bude investovať finančné zdroje vyčlenené z EŠIF do jednotlivých fondov, resp. podfondov v súlade s jednotlivými operačnými programami financovanými z EŠIF.

V súlade s týmto budú finančné nástroje v rámci IROP realizované prostredníctvom fondu (resp. fondov) zameraného na investície do projektov v rámci regionálneho rozvoja, ktorý zoskupí zdroje poskytnuté prostredníctvom spoločnosti SIH z IROP, doplnené o ďalšie finančné zdroje od ostatných investorov. Implementácia finančných nástrojov prostredníctvom fondu fondov môže byť uskutočnená aj prostredníctvom luxemburskej fondovej štruktúry SIH na základe odporúčaní Ex-ante hodnotenia pre finančné nástroje. Na obrázku nižšie je znázornená implementačná štruktúra odporúčaná Ex-ante hodnotením pre finančné nástroje.

Rámcovo sa finančné nástroje v rámci IROP použijú na realizáciu takých aktivít, pri ktorých sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov

zdôvodňujúca efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z IROP takouto formou podpory. Ide o ekonomicky životaschopné projekty, ktoré ale nenachádzajú adekvátne financovanie na trhu, a preto je ich realizácia ohrozená bez príspevku vo forme účasti finančného nástroja na financovaní projektu.

Finančné nástroje majú potenciál pritiahnúť dodatočný súkromný kapitál do oblastí podporovaných v rámci IROP a prispieť tak k efektívnejšiemu napĺňaniu špecifických cieľov a investičných potrieb. Návratnosť zdrojov poskytovaných cez finančné nástroje zároveň umožňuje ich opätovné využitie v budúcnosti v súlade so Zmluvou o financovaní.

5. Oblasti podpory

Finančné nástroje budú implementované v investičných projektoch spĺňajúcich podmienky ex-ante hodnotenia využitia finančných nástrojov v programovom období 2014 – 2020 a zároveň podmienky podpory vymedzené v IROP, najmä pokiaľ ide o oprávnené aktivity, prijímateľov a zásady výberu projektov. Finančné nástroje môžu byť zapojené do financovania projektov rôznou formou.

Cieľové projekty budú vybrané v súlade s oprávnenými aktivitami IROP v nasledovných oblastiach, respektíve finančných nástrojoch:

- (a) energetická efektívnosť bytových domov v rámci prioritnej osi 4;
- (b) podpora tvorby pracovných miest v MSP v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej len "KKP") v rámci prioritnej osi 3.

Potenciálne projekty v rámci regionálneho rozvoja, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory vychádzajú z výsledkov Ex-ante hodnotenia pre finančné nástroje v programovom období 2014 – 2020 a zároveň sú akceptovateľné zo strany RO pre IROP.

Na vyššie uvedené účely sa v rámci IROP uvažuje vyčleniť v súlade so Stratégiou financovania nasledovné finančné prostriedky na jednotlivé finančné nástroje:

- (a) oblasť respektíve finančný nástroj energetickej efektívnosti bytových domov pre menej rozvinutý región 101 426 772 Eur zo zdrojov EÚ, výška spolufinancovania zo štátneho rozpočtu maximálne 17 898 843 Eur a pre viac rozvinutý región 9 961 782 Eur zo zdrojov EÚ, výška spolufinancovania zo štátneho rozpočtu maximálne 9 961 782 Eur;
- (b) oblasť respektíve finančný nástroj podpory tvorby pracovných miest v MSP v KKP pre menej rozvinutý región 5 mil. Eur zo zdrojov EÚ, výška spolufinancovania zo štátneho rozpočtu maximálne 882 353 Eur.

6. Investičná politika

Implementácia finančných nástrojov v rámci IROP bude podliehať nasledovným princípom.

6.1 Finančné nástroje prispievajú k hospodárskemu rozvoju Slovenska

Prostredníctvom finančných nástrojov budú implementované investičné projekty v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti budov na bývanie a podpory tvorby pracovných miest v MSP v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu za účelom príspevku k zvýšeniu kvality života a k domácejmu hospodárskemu rastu.

6.2 Investície sú vykonávané na báze návratnosti

Realizácia finančných nástrojov bude zameraná na také projekty, ktoré umožňujú primeranú očakávanú návratnosť investovaných zdrojov po zohľadnení rizika a všeobecných trhových podmienok. Investičné projekty budú vyberané v súlade s Ex-ante hodnotením pre finančné nástroje v programovom období 2014 – 2020 a s cieľmi IROP.

6.3 Mobilizácia súkromného kapitálu

Investície prostredníctvom finančných nástrojov sú vykonávané so zapojením súkromného kapitálu, vďaka ktorému sa vytvára pákový efekt a zabezpečujú dodatočné finančné zdroje pre investičné projekty na Slovensku. V súlade s Ex-ante hodnotením pre finančné nástroje v SR v programovom období 2014 – 2020 by finančné nástroje implementované v rámci IROP mohli mobilizovať súkromný kapitál v rozsahu dodatočných 100% oproti objemu poskytnutému formou finančných nástrojov.

Finančné nástroje taktiež vytvárajú rozsiahly priestor pre zapojenie medzinárodných multilaterálnych finančných inštitúcií do procesu ich implementácie. V súlade s týmto je predpokladaná účasť finančných inštitúcií zriadených v rámci EÚ, akými sú EIB a Európsky investičný fond na spolufinancovaní projektov v rámci regionálneho rozvoja podporených finančnými nástrojmi.

7. Investičná stratégia

7.1 Ciele Integrovaného regionálneho operačného programu

Implementácia finančných nástrojov v rámci IROP je navrhnutá v súlade so širšie definovanými cieľmi samotného Operačného programu, ako aj s užšími cieľmi príslušných prioritných osí IROP. Globálnym cieľom IROP je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. Tento globálny cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledovných špecifických cieľov definovaných v rámci jednotlivých prioritných osí IROP:

Špecifické ciele IROP	
1.1	Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému;
1.2.1	Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy.
1.2.2	Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb;
2.1.1	Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni;
2.1.2	Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti;

2.1.3	Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti;
2.2.1	Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl;
2.2.2	Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl;
2.2.3	Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní;
3.1	Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií;
4.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov;
4.2.1	Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie;
4.3.1	Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku;
5.1.1	Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií;
5.1.2	Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach;
6.1	Podpora efektívnej implementácie Operačného programu;
6.2	Zabezpečenie publicity, informovania a podpory prijímateľov v procese implementácie.

V súlade s IROP implementácia finančných nástrojov prispeje k naplneniu špecifického cieľa 3.1 a 4.1.

7.2 Koneční prijímatelia

Prostredníctvom finančných nástrojov sa investujú zdroje do projektov v rámci regionálneho rozvoja v súlade s IROP a Ex-ante hodnotením pre finančné nástroje. Realizátormi investičných aktivít prostredníctvom finančných nástrojov môžu byť ako koneční prijímatelia:

- subjekty verejnej správy, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, vlastníci bytov a nebytových priestorov v zastúpení správcov (pre finančný nástroj energetickej efektívnosti bytových domov v rámci prioritnej osi 4)
- štátna a verejná správa, samospráva, neziskové organizácie, občianske združenia, MSP a iné fyzické a právnické osoby vyvíjajúce činnosti v podporovaných oblastiach (pre finančný nástroj podpory tvorby pracovných miest v MSP v KKP v rámci prioritnej osi 3).

7.3 Sledovanie výsledkov implementácie finančných nástrojov

Výsledky implementácie finančných nástrojov na úseku IROP budú pravidelne monitorované a vyhodnocované za účelom získania spätnej väzby o priebehu napĺňania definovaných cieľov. V rámci sledovania výsledkov implementácie finančných nástrojov budú vykazované najmä nasledovné výsledkové a výstupové ukazovatele, ktoré zohľadňujú špecifickosť finančných nástrojov v rámci IROP:

Výsledkové ukazovatele:

- (a) energetická hospodárnosť bytových domov;
- (b) celkový počet pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle (KKP).

výstupové ukazovatele:

- a) počet domácností zaradených do zlepšenej energetickej triedy,
- b) ročná spotreba primárnej energie v bytových domoch,
- c) konečná spotreba energie,
- d) odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov,
- e) počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty.

7.4 Druhy finančných produktov implementovaných v oblasti Integrovaného regionálneho operačného programu

Finančné nástroje budú implementované ako portfólio vzájomne sa dopĺňajúcich finančných produktov prispôbených potrebám investícií do regionálneho rozvoja na Slovensku. Portfólio finančných nástrojov bolo navrhnuté tak, aby sa zjednodušil prístup projektov v tejto oblasti k finančným zdrojom a zároveň aby sa ponuka konkrétnych finančných nástrojov vedela prispôbovať špecifickým potrebám jednotlivých investičných projektov vo vzťahu k ich časovému aspektu čerpania finančných zdrojov, rizikovému profilu a predpokladanej návratnosti zdrojov investovaných v oblasti regionálneho rozvoja. Finančné nástroje zapojené do financovania projektov v oblasti kvality života a konkurencieschopnosti regiónov môžu byť realizované formou úverových zdrojov, prípadne záručných schém na úvery.

7.4.1 Úverové zdroje

V rámci finančných nástrojov bola definovaná škála úverových produktov od stredno- až dlhodobých investičných a prevádzkových tranží až po mezzaninové financovanie, vrátane financovania cez ESCO, prostredníctvom zvýhodnených pôžičiek, ktoré sa dokážu v parametroch čerpania, zabezpečenia a požadovanej splatnosti flexibilne prispôbiť potrebám financovania projektov v rámci podpory rozvoja v regiónoch a subregiónoch SR počas rôznych štádií ich vývoja. Cieľom navrhnutého portfólia úverov je poskytnutie finančných zdrojov spoločnostiam realizujúcim investičné

projekty s účelom udržania alebo zvýšenia kvality života obyvateľov na Slovensku. Široká škála úverových nástrojov umožňuje vytvárať vhodnú kapitálovú štruktúru projektov a prispieť tak k znižovaniu rizikového profilu dlžníka.

7.4.2 Záručné schémy na úvery

Úverovanie projektov v oblasti kvality života je podporované aj formou záručných schém, ktoré poskytujú zabezpečenie vo vzťahu k časti úverovej angažovanosti veriteľov týchto projektov a znižujú tým rizikovosť poskytovania úverov. Záručná schéma má charakter pohotovostnej likvidity, ktorá môže byť nárokovaná veriteľom v prípade neschopnosti splácať zabezpečený úver zo strany dlžníka.

7.5 Finanční sprostredkovatelia

SIH a SZRBAM uskutočnia implementáciu finančných nástrojov prostredníctvom Finančných sprostredkovateľov, ktorých poveria implementáciou finančných nástrojov.

Výber Finančných sprostredkovateľov bude vykonaný na základe otvorených, transparentných, primeraných a nediskriminačných postupov, ktoré bránia vzniku konfliktu záujmov.

Podmienky výkonu činnosti Finančných sprostredkovateľov vo vzťahu k implementácii finančných nástrojov v rámci IROP budú zazmluvnené v špecifickej operačnej dohode, ktorá okrem iného bude determinovať nasledovné záležitosti:

- (a) obchodný plán implementácie finančného nástroja, resp. finančných nástrojov;
- (b) Investičnú stratégiu;
- (c) príspevky IROP do finančného nástroja;
- (d) povinnosti Finančného sprostredkovateľa pri implementácii finančného nástroja (smerujúce k uskutočňovaniu definovaných cieľov, k zvyšovaniu povedomia verejnosti o dostupnosti finančných nástrojov, k pravidelnému podávaniu správ v štandardizovanej forme a rozsahu o jeho činnosti, k predkladaní ročných účtovných výkazov, a pod.);
- (e) spôsob odmeňovania Finančného sprostredkovateľa a výšku nákladov na implementáciu finančného nástroja;
- (f) ukončenie účasti Finančného nástroja (exit) v podporenom projekte a prípadné opätovné využitie zdrojov;
- (g) proces monitorovania implementácie Finančného nástroja;
- (h) zodpovednosť Finančného sprostredkovateľa za porušenie Operačnej dohody.

Podnikateľský plán

**pre finančné nástroje implementované
v rámci Integrovaného regionálneho
operačného programu 2014 – 2020**

Uskutočnenie základných krokov vedúcich k implementácii finančných nástrojov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu

Strany sa dohodli, že nasledovné činnosti sú len indikatívne a odrážajú iba očakávania Strán v čase podpisu tejto zmluvy.

Predbežné naplánovanie/ jednotlivé kroky		
MPaRV	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka prevedie prostriedky na účet SZRBAM	po splnení podmienok a v zmysle termínov stanovených v zmluve o financovaní
SZRBAM/ SIH	SZRB AM vloží prostriedky do základného imania SIH	bezodkladne
SIH	Dozorná rada SIH schváli Investičnú stratégiu	do 3 mesiacov po podpise zmluvy o financovaní
SZRBAM	Finalizácia výziev na vyjadrenie záujmu pre finančných sprostredkovateľov	* do 4-5 mesiacov
SZRBAM	Založenie štruktúry fondov/podfondov pre energetickú efektívnosť, odpadový manažment a rozvoj miest	*súbežne s výberovým procesom na finančného sprostredkovateľa
SZRBAM	Zverejnenie prvých výziev na vyjadrenie záujmu	*do 4-5 mesiacov
SZRBAM	Zhodnotenie a výber finančných sprostredkovateľov	*do 5-6 mesiacov
SZRBAM	Uzatváranie zmlúv s finančnými sprostredkovateľmi	*do 7-8 mesiacov

*časový údaj od momentu schválenia investičnej stratégie dozornou radou SIH